



Ferdi Pušnik – Dodi FOTO: STANKO MIHEV

Nek večer, ko smo imeli tabor na Grohotu pod Raduho in smo prenočevali v "GRS bajti", nas je s svojim obiskom počastil sam župan Grohota. Pripovedoval je, kako so včasih, ko še ni bilo teh in onih energijskih ploščic, skrbeli vsak za svoj želodec. Kadar se je ob eni sami skledi nagnetlo preveč alpinistov, ki so seveda utrujeni in lačni kar tekmovali, kdo bo nesel čim več v svoja usta, se je včasih kdo odločil, da bo ostalim preprečil nadaljnje prehranjevanje, in je pljunil v skledo. Sprva se je dogajalo, da so ostali še odložili žlice, ampak ker se človek vsega navadi – razen lakote –, se kmalu nihče več ni obremenjeval z dodano vsebino v skledi.

Dodi, župan Grohota, veliko časa preživi v svoji hišici, ki stoji tik ob koči gorskih reševalcev, mimo obeh pa vodi pot na Raduho, tako da ga pozna ali pa zanj vsaj ve prav vsak, ki je kdaj kolovratil tam mimo. Če ne njega, pa poznate Katjušo Pušnik, smučarko, ki je leta 1992 nastopila na olimpijskih igrah. Njegova hči je hodila z njim na Grohot, kjer so trenirali smučarji, in s petimi leti se je začela ukvarjati s tem športom.

Dodi, na tablici na vratih stanovanja piše Dodi Pušnik, ampak saj vam ni ime Dodi ...

Ne, res ne, ampak že od nekdaj sem Dodi in vsi me kličejo tako. Imam brata Franca, in ko sva bila majhna, nisva mogla pravilno izgovarjati imen, tako da sem jaz njega klical Anci, on pa mene Dodi namesto Ferdi. In tako je ostalo.

Kako pa ste postali župan? In to na Grohotu!

S pomočjo volitev, seveda. *(smeh)* To sta zakuhala Miha in Fižola.¹ Enkrat v času volitev so fantje začeli debato, da bo treba tudi na

Dodi – župan Grohota

Pogovor s Ferdijem Pušnikom

✉ Marta Krejan

Grohotu izvoliti župana, pa so izvolili mene, ker sem bil neprestano tam gori. Vsem pa to ni bilo všeč, sploh potem ko sta Miha in Fižola na tisto pastirsko hišico, v kateri županujem, nabila tablo z napisom "Župan Grohota". Potem pa so GRS-jevci poleg "občine" postavili še svojo hiško, in ko so imeli kakšno prireditev, sem njihovega glavnega predstavil kot predsednika krajevne skupnosti. *(smeh)* V sak mandat smo potem imeli volitve – demokratično, z volilno skrinjico, kakor se spodobi. Zdaj sicer ne dovolim več toliko demokracije, imam namreč listek iz volilne skrinjice, na katerem piše: "Dodija za župana doživljenjsko."

Povejte mi kaj o svojih alpinističnih začetkih.

V hribe sem vedno hodil, plezati pa sem začel, ko sem končal šolo; v Ljubljani sem se šolal za gozdarja. Z Dragom Zagorcem sva se



Z Dragom Zagorcem v Peščenem razu Turske gore
FOTO: ARHIV DODIJA PUŠNIKA

¹ Miha – Stanko Mihev, Fižola – Franc Pušnik, koroška alpinista.



V steni Raduhe FOTO: ARHIV DODIJA PUŠNIKA

našla in začela plezati skupaj. Tiste čase je bila sobota delovna in zelo težko je bilo dobiti dopust, zato smo plezali predvsem v Raduhi, kam dlje je bilo pa že težko iti. Mala Raduha je bila za nas najprej izziv, kasneje pa igrišče. Plezal sem vsak konec tedna, ampak samo po en dan. Spomnim se, kako smo enkrat odkazovali les na Uršlji gori, z Zagorcem pa sva bila dogovorjena, da greva plezat v Kamniške. Računal sem, da bom doma okoli njih, pa je šef hotel dokončati delo in smo bili na Uršlji do štirih. Seveda sva potem hodila v temi. Opazovala sva Tursko goro, nad katero je visel polmesec. Ugibal sem, od kod ji takšno ime, pa je Drago izstrelil: "Ja, je pa ja jasno, od kod ji tako ime, kaj sploh sprašuješ, saj vendar vidiš polmesec nad njo!"

Plezali ste brez čelad, brez plezalnih pasov, brez plezalnih copat, z navadnimi vrvmi ...

Imel sem eno ameriško vojaško vrv, konopljevko. Uh, kako je bila težka, ko se je napila vode! In trda je postala, da kar nisi mogel vozla narediti. Plezalnih pasov nismo imeli, navezali smo se okrog pasu. Šele ko sem se pridružil reševalcem, sem začel uporabljati pas. Gozdarje pa sem si dal delati po naročilu, tako da so bili brez roba spredaj. So pa bili po enem letu uničeni in sem moral vsako leto dobiti nove.

Ne predstavljam si, da bi plezala brez plezalnega pasu, navezana z vrvjo neposredno na telo. Kaj pa padci?

Enkrat, dvakrat sem padel, vedno v težkih smereh, tako da sem obvisel v zraku. V Igličevo sem šel enkrat plezat s tečajnikom.

Vedel sem, da je v previsu klin, za katerega sem se hotel prijeti, pa ga je naveza, ki je plezala pred nama, izbila. Upri sem se z nogo v mokro steno in se poskušal potegniti čez, pa mi je noga zdrsnila in sem poletel prav do varovališča. Med padcem se mi je zdelo, da kar padam in padam, in kričal sem soplezalcu, naj drži vrv. Ustavil sem se na konicah prstov. Seveda me je soplezalec zadržal, samo zdelo se mi je, da se kar ne bom zaustavil. Ampak še dobro, da je bil fant privezan na varovališču, ker se je tako prestrašil, da je hotel skočiti kar dol. Bi pa še zdaj plezal brez pasu, sem navajen tako.

Precej prvenstvenih smeri ste preplezali, med drugim tudi Zmaja (smer Iva Reye) v Ojstrici.

V Križevniku imam eno prvenstveno, v Raduhi nekaj, ja, Zmaja v Ojstrici ... Prvenstvene smeri smo načrtovali in študirali kar nekaj časa. Tri leta smo *plavšali* z Ojstrico in se vračali pod steno, preden smo jo uspeli preplezati. Dušan Kukovec in Drago Zagorc sta bila z mano v Zmaju. Takrat so bile tam štiri smeri, zdaj pa je stena prepletena z mnogimi novimi.

Slišala sem, da sta šla enkrat z Zagorcem službeno na teren, potem pa vaju ni bilo nazaj nekaj dni ...

No ja, "sekali smo plavega". Z Zagorcem sva v Solčavi pogosto sanjarila in tuhtala, kako bi ostala tam. Enkrat, ko sva že nameravala domov, so ravno iskali nekoga, ki se je izgubil med Okrešljem in Kokrskim sedlom. Pomagala sva, kar je pomenilo, da bova tam dlje, kot je bilo načrtovano. Kar policija je prišla po naju na Okrešelj! Midva pa sva na vsak način hotela ostati tam in sva v Solčavi poiskala enega gozdarja ter ga prosila, če naju vzame v službo. Pa ni hotel. Uh, v službi pa ... Nikoli se nisem preveč oziral na šefa, in ko je kaj govoril, je šlo pri enem ušesu noter, pri drugem pa ven. Tudi takrat nisem ravno sledil njegovim besedam, dokler: "Če se še enkrat kaj takega zgodi ...!" Tisti "če" je pa pritegnil mojo pozornost! Zame sicer ne bi bilo tako hudo, če bi izgubil službo, je pa bil problem za Zagorca, ker je komaj začel s prakso.

Enkrat sredi noči leta 1969 ali 70 sva z Zagorcem brez svetilke hodila proti Raduhi in med potjo sva se hotela odpočiti. Sedla sva ob rob poti, in ko sem se naslonil nazaj, me je nekaj tiščalo v hrbet. Mislil sem, da je veja in sem jo hotel odlomiti, zgrabil sem pa za cev puške. Takrat sem se pa prestrašil. Graničarja sta naju preiskala, preobrnila nahrbtnike ... Dobro uro sta naju zadrževala. Nepri-zanesljivi so bili ti vojaki; če si imel fotoaparatus, so film potegnili iz njega in uničili vse posnetke. Haha, je pa eden od naših, ko še ni bil več ravnanja s fotoaparatom, enkrat po plezanju mirno potegnil film iz fotoaparata, ker ga je zanimalo, kaj smo poslikali ...

Na odprave se nekoč ni veliko hodilo, uspelo pa vam je priti na Ararat.

Hodili smo na Mont Blanc, Matterhorn, na Alpinijado v Bolgarijo v Vratza, kjer je podobno kot v Paklenici, smo tudi šli. Tam si se moral za plezanje prijaviti in vodja tabora je pred vzponom preveril vso opremo in odločil, ali lahko greš v tisto smer ali ne. Odprava KAO² na Ararat, 5165 metrov, leta 1970 je bila kar pestra. Trajala je od 14. avgusta do 4. septembra. Pestra pa je bila zato, ker so nas tam zaprli. Morali bi se javiti oblastem, ko smo prišli tja, pa tega nismo vedeli. Ena skupina je šla na vrh, ostali pa smo čakali, da se vrnejo, potem pa bi šli še mi. Imeli smo radijske postaje in preko njih nas je našla policija. Ko se je prva ekipa že vračala, videli smo

² KAO – Koroški alpinistični odsek.

jih sestopati, so pridrveli vojaki s kamioni do našega tabora. Nismo razumeli, kaj hočejo, pa so nam začeli podirati šotore. Vse, kar smo imeli, smo kar v šotorih pustili in vse skupaj so dali na kamion. Policisti so nas peljali v ameriško vojaško bazo, po zasliševanjih pa na policijo. Na njihovem dvorišču smo morali postaviti šotore in tam smo tri dni čakali na sodnika. Niso nam dali ne vode ne hrane. Sodnik je dovolil, da gremo na goro, ampak pod pogojem, da čez 24 ur odidemo. Zdrveli smo nazaj proti Araratu, na vrh in domov. Nihče še ni bil tako hitro na gori in nazaj; v 23 urah, hodilo pa se je po dva dni.

Pestra izkušnja! Najbrž imate tudi kakšno hujšo?

Spomnim se svoje prve akcije pri reševalcih. Plezalca sta se avgusta 1963 ubila v Mihovi smeri v Raduhi. Nobenega klina nismo našli... To je bil hud udarec za Koroško in takrat so bili ljudje potem zelo nastrojeni proti nam, alpinisti smo bili na nek način zaznamovani. Naju z Zagorcem je zelo prizadelo in za teden dni sva šla v Kamniške, kjer sva plezala, in sicer vsak zase, nenavezana.

Po vašem pripovedovanju o načinu prehranjevanja in glede na zgodbo, ki jo je enkrat o vajinem plezanju v Ojstrici povedal Zagorc (predstavljen v PV 6/2010), sklepam, da je vaše življenje bolj polno zabavnih zgodb. Zaupajte nam kakšno.

Haha, take pa niso za javnost! No, kakšno bolj milo lahko povem. V hribih sem se najbolj bal strele. Na Grossglocknerju sva bila s soplezalcem, ko se je pripravljalo k nevihti. Prav sikalo je po zraku od naelektrenosti. Za kočo nisva imela denarja, pa sva se kar po zadnji plati dričala navzdol, da bi bila čim hitrejša. Na ledeniku pa sva naletela na cepin, nato še na enega, potem pa še na bivak vrečo. Seveda takih stvari ne pušči ležati kar tam... Ko pa sva vlekla vrečo iz snega, sva naletela na dva alpinista, ki sta se tam skrila pred nevihto.

Plezal sem tudi s črnjanskim župnikom. Nekje na Velikem Kleku sva enkrat obsedela žejna in lačna. Slišal sem teči vodo v razpoki. Zlezal sem noter s čutaro, kaplanu pa naročil, naj odpre ribjo konzervo. Prilezem ven, konzerva je le kanček odprta, župnik pa pravi, da mu je odpirач padel med skale. Bile so tako naložene, da je bilo treba vsako posebej odstraniti, da sva prišla do njega. Našla sva ga, spila vodo, potem sem se spet spustil v razpoko, njemu pa naročil, naj odpre še pašteto. Župnik pa je spet izgubil odpirач. Vzel sem klin, konzervo dal med kolena in udaril s kladivom po klinu. Pa je brizgnila pašteta po meni in v jezi sem vse skupaj zalučal v razpoko. "Vsaj kruh bi pustil..." je tiho rekel Tone. Jaz pa sem zaklel in mu očital, da me živcira... Kasneje sem se mu opravičil in pojasnil, da sem se po preklinjanju pač bolje počutil. Pa je dejal, da preklinjanje pravzaprav ni greh, če se človek potem bolje počuti...

Kakšen je vaš odnos do napredka, do drugačnega načina plezanja, do opremljanja smeri s svetrovcji?

Čas prinese svoje. Napredek podpiram, mora biti. Sprva sem sicer bil proti vrtanju svetrovcev v gorah, ko pa sem se jih prvič sam razveselil v steni, sem mnenje spremenil. Gre za varnost, kar se mi zdi zelo dobro in je tudi zelo pomembno. Seveda pa stene ne smeš posiljevati z na primer nelogičnimi linijami. Moti me tudi, ko kdo izbija klina, ker se mu zdi, da jih je preveč v kaki smeri. Če je komu odveč, naj se klinu izogne, naj pač ne vpne vponke vanj. Sem pa vedno iskreno vesel, ko kdo kaj dobrega prepleza. Čisto zares. Kaj vse zmorejo fantje in dekleta danes! ○

CÉBÉ
PURE ADRENALINE

Testirali smo:
CÉBÉ
KITE BIG

Cebe lahko poimenujemo kot pionirja v segmentu športnih, kot tudi modnih očal. Danes proizvajalec ponuja pester repertoar sončnih in smučarskih očal, zaščitnih čelad, kakor tudi številnih drugih športnih pripomočkov. Širok spekter jim omogoča, da tudi najzahtevnejša stranka vedno najde artikel za točno določen namen.

Prvotno poslanstvo v segmentu »outdoor« in »gorništvu« so sedaj razširili tudi na športe, ki so zastopani tekom celega leta. Na področju športnih očal so odlična dopolnitev segmenta tek, tek na smučeh, kolesarstvo, pohodništvo, plezanje, odbojka na mivki, kajtanje ...

Tokrat vam predstavljamo pohodniški model Kite.

Značilnosti okvirjev:

- ročki z odprtino za namestitvev elastike (za najboljši oprijem v ekstremnih situacijah)
- snemljivi stranski ščitniki za zaščito pred vetrom in ekstremno svetlobo
- večja oblika stekel za dobro pokrivanje vidnega polja

Značilnosti stekel:

- zelo lahka in trdna polikarbonska stekla, odporna na udarce
- 100% optična pravilnost stekel (ne popačijo slike in ostalih linij)
- stekla so namenjena uporabi v ekstremno močni svetlobi
- antirefleks na notranji strani za preprečevanje moteče svetlobe iz strani
- zatemnitev kat. 4
- stekla primerna za visokogorje

Gre za objektivni komentar ekipe Sokola.
Naročena objava.

Cena: 59,95 EUR
www.bushnell-europe.com/cebe

Uvoznik:
Rodeo Team d.o.o., Kranj
www.rodeoteam.si